

PISM

POLSKI INSTYTUT SPRAW MIĘDZYNARODOWYCH
THE POLISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

NR 81/2025, 1 GRUDNIA 2025 © PISM

KOMENTARZ

Rezygnacja Andrija Jermaka

Maria Piechowska

28 listopada do dymisji podał się Andrij Jermak, szef biura prezydenta (BP) Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego. Rezygnacja ta oznacza najpewniej koniec specyficznego modelu władzy na Ukrainie, który opierał się de facto na dwóch osobach.

Kim jest Andrij Jermak?

Andrij Jermak jest prawnikiem, należał do grona współpracowników biznesowych grupy artystycznej Kwartal 95, którzy weszli do polityki wraz z prezydentem Wołodymyrem Zełenskim w 2019 r. Najpierw został doradcą prezydenta, a od lutego 2020 r. był szefem Biura Prezydenta, a faktycznie drugą najważniejszą osobą w państwie. Jego wpływ znacząco wykraczał poza formalne kompetencje (zgodnie z regulaminem BP są to „zadania organizacyjne, prawne, konsultacyjne, informacyjne, ekspercko-analityczne”). Razem z Zełenskim [skonsolidowali niemal pełnię władzy w swoich rękach](#), w wyniku czego nazywany był „wiceprezydentem”. Podejmował najważniejsze decyzje kadrowe w państwie, w tym dotyczące składu rządu, gdzie umieszczał [lojalne wobec siebie osoby](#). Sprawował też kontrolę nad kluczowymi kierunkami polityki zagranicznej Ukrainy, w tym stosunkami z USA czy negocjacjami z Rosją. W kontekście rozmów pokojowych faktycznie pełnił rolę prezydenckiego doradcy ds. bezpieczeństwa i przewodniczył ukraińskiej delegacji. Krytykowany był za nadużywanie władzy, monopolizowanie dostępu do Zełenskiego czy nieefektywną komunikację z partnerami zagranicznymi.

Jakie były okoliczności odwołania Andrija Jermaka?

Jermak podał się do dymisji kilka godzin po tym, gdy jego mieszkanie zostało przeszukane przez funkcjonariuszy Narodowego Biura Antykorupcyjnego Ukrainy (NABU) oraz Specjalnej Prokuratury Antykorupcyjnej. Według doniesień

medialnych Jermak zamieszany jest w [największą afere korupcyjną czasów prezydentury Zełenskiego](#), dotyczącą nadużyć w sektorze energetycznym. Według oficjalnych komunikatów NABU działania wobec Jermaka są elementem szerokiego śledztwa toczącego się w tej sprawie. W lipcu br. Jermak był architektem [próby ograniczenia przez obóz władzy niezależności instytucji antykorupcyjnych](#). Spadające zaufanie społeczne do rządzących oraz nacisk zarówno partnerów zagranicznych, jak i ukraińskiego społeczeństwa były istotnymi czynnikami wpływającymi na rezygnację Jermaka. Jego odejście domagała się zwłaszcza strona amerykańska, która krytkowała jego konfrontacyjny sposób negocjacji.

Jakie mogą być konsekwencje dla systemu władzy na Ukrainie?

Dymisja Jermaka wymusi przemodelowanie nieformalnego systemu władzy ukształtowanego przez niego i przez Zełenskiego. Jest mało prawdopodobne, że następca Jermaka zyska równie duży wpływ na prezydenta. Z tego powodu pozycję mogą wzmocnić dotychczas bliska Jermakowi premier Julia Swyrydenko, [już obecnie kontrolująca część najważniejszych resortów](#), czy minister spraw zagranicznych Andrij Sybiha, którego zadania faktycznie wykonywał Jermak. Nie wiadomo jednak, na ile dymisja Jermaka przełoży się na faktyczną utratę przez niego wpływów politycznych, jako że w otoczeniu prezydenta wciąż pozostanie wielu jego bliskich współpracowników. Odejście Jermaka może krótkoterminowo podnieść

KOMENTARZ PISM

notowania Zełenskigo, bo zaangażowanie w afery korupcyjne osób najbliższych prezydentowi przyczyniało się do spadku zaufania do niego (o ok. 40 pkt proc. w porównaniu z lipcem br.). Niezmienione pozostaną natomiast najważniejsze kierunki ukraińskiej polityki zagranicznej – zabieganie o dalsze wsparcie militarne i kontynuacja integracji europejskiej.

Czy dymisja Jermaka wpływa na negocjacje USA–Ukraina i potencjalne rozwiązanie pokojowe?

Ze względów personalnych rezygnacja Jermaka może pozytywnie wpłynąć na rozmowy z USA i dalsze ustalenia w sprawie zakończenia działań wojennych. Jego rolę przejął Rustem Umierow, były minister obrony, obecnie sekretarz Rady Bezpieczeństwa Narodowego i Obrony Ukrainy. Ma on już doświadczenie zdobyte podczas wcześniejszych negocjacji, m.in. brał udział w spotkaniach w [Rijadzie](#) i [Stambule](#). Dymisja szefa BP nie wpłynie jednak na pozycję negocjacyjną Ukrainy i siłę jej argumentów. Nie przełoży się również na wzmocnienie pozycji Zełenskigo i zmianę postrzegania jego osoby przez administrację Donalda Trumpa.